

Den 1. april 2019
MFVM 801

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om godkendelse af ændring af og berigtigelse til bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/32 / EF for så vidt angår maksimalgrænseværdier for visse uønskede stoffer (komitesag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om ændringer vedrørende maksimalgrænseværdier og fodertyper i bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EF) nr. 2002/32 for en række uønskede stoffer i foderstoffer (komitésag). Forslaget vedrører ændringer af maksimalgrænseværdier for arsen, kviksølv, fri gossypol samt dioxin og PCB. For visse stoffer hæves grænseværdien på grund af, at stofferne er naturligt forekommende i foderet og for dioxin og PCB udvides grænseværdien til at gælde for flere midler. Desuden indføres redaktionelle rettelser under bly. Forslaget forventes at blive sat til afstemning i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF) den 9. april 2019. En vedtagelse af forslaget vurderes at betyde uændret beskyttelsesniveau i Danmark og EU. Forslaget forventes ikke at medføre økonomiske konsekvenser for erhvervslivet. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget.

Baggrund

Kommissionen har fremsat forslag til ændring af bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv (EF) nr. 32/2002 af 7. maj 2002 om uønskede stoffer i foderstoffer.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 8 (1) i Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv (EF) nr. 32/2002/32.

Forslaget behandles i en forskriftsprocedure med kontrol i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF). Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget, forelægger Kommissionen forslaget for Rådet og Europa-Parlamentet med henblik på legalitetskontrol, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 3 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen. Opnås der ikke kvalificeret flertal i Den Stående Komité, forelægger Kommissionen sagen for Rådet, der udtaler sig med kvalificeret flertal inden for 2 måneder. Kommissionen underretter samtidig Europa-Parlamentet. Hvis Rådet vedtager forslaget eller ikke udtaler sig indenfor fristen, skal forslaget sendes til Europa-Parlamentet til legalitetskontrol. Kommissionen vedtager forslaget, hvis Europa-Parlamentet ikke indenfor en frist på 4 måneder har gjort indsigelse mod forslaget.

Forslaget forventes sat til afstemning på mødet i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF) den 9.-11. april 2019.

Formål og indhold

Forslaget reviderer maksimalgrænseværdier i bilag I til direktivet om uønskede stoffer i foderstoffer. I forslaget (1) hæves maksimalgrænseværdierne for arsen i fodermidlerne tørv og leonardit (et mineral-kompleks) og i fodertilsætningsstoffet dimanganchloridtrihydroxid, (2) hæves maksimalgrænseværdierne for kviksølv i fisk og akvatiske dyr og produkter, heraf bestemt til brug i foderblandinger til hunde, katte, pryd fisk og pelsdyr, mens grænseværdien for kviksølv i dåsevådfoder til direkte fodring til hunde og katte sænkes, (3) hæves maksimalgrænseværdien for fri gossypol i bomuldsfrø og (4) udvides maksimalgrænseværdierne for dioxin og PCB i tilsætningsstoffer, der tilhører de funktionelle grupper ”bindere” og ”antiklumpningsmidler”, til at omfatte alle bindere og antiklumpningsmidler. Desuden korrigeres en utilsigtet fejl under bly samtidig med at navnet på et tilsætningsstof ændres.

Arsen

Arsen forekommer naturligt i miljøet. Kommissionen har fremsat forslag om at hæve grænseværdien for total arsen i fodermidlerne tørv og leonardit på baggrund af data om indhold af arsen, der viser at det er svært at overholde den nuværende grænseværdi for disse fodermidler. Ved godkendelse af forslaget vil kravet om, at virksomheden efter anmodning fra de kompetente myndigheder, skal udføre en analyse, der demonstrerer at indholdet af uorganisk arsen er lavere end 2 mg/kg, komme til også at omfatte tørv og leonardit. Fødevarestyrelsen har haft forslaget om tørv til vurdering hos Aarhus Universitet, der vurderer at en forøgelse af grænseværdien er uproblematisk.

Desuden fremsættes forslag om fastsættelse af grænseværdi for arsen i fodertilsætningsstoffet dimanganchloridtrihydroxid på baggrund af data fra ansøger, der viser, at indholdet af arsen ligger tæt på den nuværende grænseværdi for fodertilsætningsstoffer tilhørende den funktionelle gruppe ”forbindelser af sporstoffer” på 30 mg/kg. Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet (EFSA) anbefaler i vurderingen af tilsætningsstoffet, at maksimalgrænseværdien i direktivet for uønskede stoffer rettes til, så stoffet er i overensstemmelse med reglerne i direktivet. EFSA vurderer således, at arsenindholdet i produktet er acceptabelt og ikke udgør en risiko. Kommissionen foreslår på denne baggrund at hæve grænseværdien for dette fodertilsætningsstof fra 30 mg/kg til 50 mg/kg.

Kviksølv

Ændring af tekst i bilag I, del 1, punkt 5 under ”Produkter til foderbrug”. Grænseværdien på 1,0 mg/kg for tun brugt i foderblandinger fjernes og hører fremover under ”Fisk, andre vanddyr og produkter fremstillet heraf bestemt til produktion af foderblandinger til hunde, katte, pryd fisk og pelsdyr”, hvor grænseværdien foreslås hævet fra 0,5 mg/kg til 1,0 mg/kg. Dette så grænseværdien svarer til den grænseværdi på 1,0 mg/kg, der er fastsat for tun og en længere række større fisk på fødevarerområdet. Dermed sikres at rester fra humanproduktion af disse fisk, kan anvendes til foder. Det vil sige, at grænseværdien for andre fisk end tun, som bruges til produktion af foderblandinger, hæves til at være på niveau med den nuværende grænse for tun brugt til produktion af foderblandinger til hunde, katte, pryd fisk og pelsdyr. Selvom grænseværdien for kviksølv sættes op for fodermidler i form af andre fisk end tun, brugt til produktion af foderblandinger til de nævnte typer ikke-fødevarerproducerende dyr, så fastholdes den eksisterende grænseværdi for kviksølv i den endelige foderblanding. Fødevarestyrelsen vurderer på denne baggrund, at forslaget er acceptabelt, da forslaget forventes alene, at ville kunne forhøje kviksølv indholdet minimalt i foder til denne gruppe af ikke-fødevarerproducerende dyr.

Samtidig fastsættes der en lavere grænseværdi for vådfoderprodukter af fisk, fodret direkte til hunde og katte. Denne grænseværdi fastsættes til 0,3 mg/kg, og gælder for ”Fisk, andre akvatiske dyr og produkter fremstillet heraf, anvendt som dåsevådfoder til direkte fodring af hunde og katte”.

Fri gossypol

Kommissionen har fremsat forslag om, at grænseværdien for det naturlige giftstof fri gossypol i bomuldsfrø hæves fra 5.000 mg/kg til 6.000 mg/kg. Dette sker på baggrund af en EFSA-udtalelse om forekomsten af fri gossypol i bomuldsfrø fra juli 2017. I udtalelsen vurderer EFSA en foreslået grænseværdi på 7.000 mg/kg for bomuldsfrø til malkekøer og på 700 mg/kg for fuldfoder til malkekvæg, med udgangspunkt i analyseresultater fra Spanien. På tidspunktet for den tidligere EFSA-vurdering om gossypol fra 2009 var det ikke muligt at indhente viden om mængden af bomuldsfrø brugt til foder i EU og derfor kunne en mulig eksponering af malkekvæg ikke estimeres. Dette er muligt nu, og EFSA vurderer, at en maksimalgrænseværdi på 7.000 mg/kg for bomuldsfrø som fodermiddel er acceptabel. Kommissionen har dog valgt at sætte en maksimalgrænseværdi for fri gossypol i bomuldsfrø, som ligger mellem den nuværende maksimalgrænseværdi og EFSA's forslag, det vil sige 6.000 mg/kg, samt at fastholde den nuværende grænseværdi for fuldfoder til kvæg på 500 mg/kg.

Dioxin og PCB'er

I Bilag I, del V, punkt 1-3 ændres teksten under "Produkter til foderbrug" fra "Fodertilsætningsstofferne kaoliner, vermiculit, natroliphonolit, syntetisk calciumaluminat og clinoptilolit af sedimentær oprindelse, der tilhører de funktionelle grupper bindemidler og antyklumpningsmidler" til "Fodertilsætningsstoffer, som tilhører de funktionelle grupper bindere og antyklumpningsmidler". Dermed fastsættes der som noget nyt en grænseværdi for alle fodertilsætningsstoffer i ovennævnte funktionelle grupper, det vil sige også for stoffer, som der ikke allerede er fastsat en grænseværdi for. Aktionsgrænserne i bilag II omfatter allerede disse tilsætningsstoffer. Nylige analyseresultater for dioxin og PCB i fodertilsætningsstoffer, der pt. ikke er omfattet af maksimalgrænseværdier, viser, at der ud fra et risikosynspunkt med fordel kan fastsættes en maksimumgrænse for alle bindere og antyklumpningsmidler til foder.

Bly

Kommissionen har fremsat forslag om korrektion af en utilsigtet fejl i forrige revision af direktivet: Grænseværdien for kalkholdige marine skaller blev fejlagtigt slettet i seneste revision og indsættes derfor igen.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt sagen som et led i forskriftsproceduren med kontrol med henblik på legalitetskontrol.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Området er reguleret ved Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv (EF) nr. 2002/32 af 7. maj 2002 om uønskede stoffer i foderstoffer, men bilagene til dette direktiv foreligger i forordningsform. Ændringen vil derfor være direkte gældende i Danmark.

Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser. Forslaget har heller ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller for EU's budget. Forslaget skønnes ikke at have samfundsøkonomiske konsekvenser. Ligeledes forventes forslaget ikke at medføre administrative eller økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

For arsen vurderes forslaget om at hæve grænseværdien for tørv og leonardit ikke at ændre beskyttelsesniveauet, da kravet om, at virksomheden på anmodning skal kunne dokumentere at indholdet af uorganisk arsen på under 2 mg/kg, bliver gældende for disse fodermidler.

For kviksølv vurderes forslaget potentielt at kunne betyde marginalt forhøjet kviksølvindhold i foderblandinger til selskabsdyr. Da forslaget imidlertid alene omhandler fodermidler bestemt til fremstilling af foderblandinger til selskabsdyr, og da grænseværdien for kviksølv i foderblandinger fastholdes, så vurderes forslaget at være acceptabelt.

For fri gossypol vurderes forslaget ikke at sænke beskyttelsesniveauet i Danmark, da EFSA mener at forslaget er acceptabelt, og da bomuldsfrø ikke bruges som fodermiddel i Danmark.

For dioxin og PCB vurderes forslaget at øge beskyttelsesniveauet, da flere fodertilsætningsstoffer i grupperne ”bindemidler” og ”antiklumpningsmidler” end tidligere er omfattet af en maksimalgrænseværdi.

Høring

Forslaget har været i høring på høringsportalen. Der er ikke indkommet bemærkninger.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter fastsættelsen af grænseværdier for forekomsten af uønskede stoffer i foder. Regeringen kan alene støtte forslag, der vurderes at være sundhedsmæssigt acceptable. Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet (EFSA) har vurderet, at der ikke er nogen sundhedsmæssig bekymring ved de foreslåede grænseværdier, herunder den foreslåede grænseværdi for fri gossypol i bomuldsfrø. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.